

По-трудно от финансирането е доброто структуриране на ПЧП

Анджело Делати, директор „Партньорство на частния сектор в инфраструктурата за Югоизточна Европа към Международната финансова корпорация, пред „Ютилитис“

Като мениджър на проекта PEP-SE (Private Enterprise Partnership for Southeast Europe) каква е ролята ви за региона и в частност за България?

- PEP-SE е програма на Международната финансова корпорация, която от своя страна е част от групата на Световната банка. Като цяло Световната банка е фокусирана върху обществените организации, но МФК има за фокус развитие на финансирането и инвестициите в частния сектор. МФК за разлика от други мултинационални организации основава през 1989 г. свое консултантско звено. Ние консултираме правителствата на национално и на местно ниво по отношение на навлизането на частни капитали в управлението, развитието и инвестициите в инфраструктурата. Имаме участие в повече от 100 проекта в целия свят, като участвахме в консултантския екип в Латинска Америка, Азия, Африка и Европа. Един от нашите проекти е например концесията на водоснабдителното гружество в Букурещ, който смятам за много положителен пример.

Известно време извършвахме дейността си от централата във Вашингтон. През последните години обаче стана ясно, че е много важно да сме близо до региона, в който работим. Това бе и причината за процеса на децентрализация, който започна. Отворихме един център в Дубай за Близкия изток и Северна Африка, в Йоханесбург - за Африка, в Хонконг - за Азия, и в София - за Югоизточна Европа. Центърът в София покрива страни като Хърватия, Сърбия, Босна, Черна гора, Албания, Македония, България и Румъния.



Анджело Делати е директор на проекта „Партньорство на частния сектор в инфраструктурата - Югоизточна Европа“ към Международната финансова корпорация. Той има значителен опит в структурирането и изпълнението на проекти в областта на ПЧП, в приватизация и финансиране на инфраструктурни проекти и е участвал в повече от 30 проекта в над 25 държави. Преди да се присъедини към структурата на Световната банка, г-н Делати е бил директор по международни финанси на Suez-Lyonnaisse des Eaux group. Работил е в ЕБВР и J.P. Morgan.

Нашата роля е да подпомагаме развитието на инфраструктурата в региона чрез засилено участие на частния сектор. Тоест ние търсим такива проекти, в които правителството би искало частният сектор да участва и в кошту едно такова участие би имало смисъл. Това не означава приватизация във всички случаи - има различни форми на публично-частно партньорство.

Има ли развитие в последните години на ПЧП?

- От създаването ни през 1957 г. до сега има голямо развитие в разбирането на това как частният сектор може да участва в предоставянето на публични услуги. И докато преди представителите на частния сектор мислеха, че те могат спокойно да заместят обществените организации в предлагането на публични услуги, в последно време стана ясно както за тях самите, така и за институции като нашата, че нещата не са точно такива. Трябва да се намери добър баланс между капацитета и способностите на частния сектор, от една

страна, и на публичния - от друга. А това не е лесно. И самият термин ПЧП наскоро навлезе като символ на новия подход в предлагането на публични и ютилитни услуги в инфраструктурата. Това е и нашата сфера на експертиза. Ние покриваме всички видове инфраструктура - от транспорт, железопътна инфраструктура, летища до електроразпределение, производство на електроенергия, в това число ВЕИ, когенерация, до услуги на общинско ниво, каквито са ВиК, отпадъци, здравеопазване. През миналия октомври започнахме дейността си в София. Както разбрахте, имаме договор с българското правителство специално за водния сектор. Водим преговори и с други правителства в региона. Често се оказва, че проблемът в тези индустрии не е финансирането. Понякога то е сравнително лесно достъпно, особено при вас с оглед на предстоящото присъединяване на страната към ЕС. По-трудната част е доброто структуриране на проекта. А то е много важно с оглед на това да се осигури устойчивост на проекта в дългосрочен план. Под устойчиви





Цветелина Николаева

Вост ние разбираме комплекс от фактори, които включват социален аспект, околна среда, очевидно ценообразуване, инвестиции, технически, правен аспект и един аспект, който е особено важен - подобряване на услугата за гражданите. Много важно е потребителите на услугите да са доволни от постигнатите резултати. Международният опит е много ценен в това отношение и помага да се оцени ситуацията в конкретната държава, град или проект. Много важно е да има добра регулаторна рамка и администрация, която да следи метода на работа на компанията всеки ден.

Как бихте коментирали работата ви с българското правителство до момента?

- Ние срещаме много положителен подход от страна на правителството. Работим добре с МРРБ, където има отлично подготвени за тази област експерти. Добре работим и с Министерството на финансите. Разбира се, всяка отделна област от инфраструктурата си има своите трудности и специфи-

ки, а понякога опитът от миналото има значение. Но като цяло работим доста добре с българските власти.

Кои са следващите стъпки по проекта за водния сектор, по който работите заедно с МРРБ?

- Целта на програмата е да се разгледат различни проекти, които впоследствие да се предложат на пазара за участие на частния сектор в тях. В тази връзка ние трябва да анализираме законодателната рамка. Тя е много важна, защото има пряк ефект върху резултатите. Ако нямате добра правна рамка, всеки проект, предложен на пазара, е обречен на провал.

Следващата стъпка е да направим преглед на местните компании. Ние започнахме работа и в тази насока успоредно с прегледа на законодателството. Там работата ни е да видим какви подобрения на услугата са необходими с оглед на подобряване на качеството, с оглед на съобразяване с българските и европейските изисквания. В някои случаи може да бъде целесъобразно да се обеди-

нят някои регионални дружества. Като крайна цел трябва да изберем една пилотна компания, която да предложим на пазара.

Всички компании очакват решението на проблема със собствеността на ВиК дружествата. Според вас кой е най-добрият подход за България в тази област?

- Това е изключително важен въпрос. Той има ключово значение за развитието на водния сектор. Точно затова не мога да ви дам отговор сега. Все още оценяваме различните фактори, включително и историята до момента. Независимо от това кое е правилното решение на теория, ние трябва да погледнем действителността - има много аспекти, които трябва да се вземат предвид.

Какви са поуките от досегашния опит с концесионирането в България?

Нашият опит показва, че е важно да има ясни и разумни правила и ясно определяне на отговорностите на различните страни, с които те да са наясно. Когато всеки отделен интерес не е добре балансиран, се получава ситуация, в която няма напредък и ние си вземем поука от това.

Кога може да очакваме резултати от работата ви в България и по пускането на този пилотен проект на пазара?

- Много ми се иска да ви кажа конкретна дата, но не мога да го направя. Има много неща, които зависят от нашите партньори. Ние сме консултанти, но решенията се взимат на правителствено ниво. Мисля, че прегледът на законодателството и на регулаторната рамка ще отнеме още шест месеца. Едва след това заедно с местните власти на общинско ниво ще можем да идентифицираме един пилотен проект, за който да бъде обявен търг. Много важна е и реакцията на инвеститорите. Те видяха какво се случи във Варна и Шумен. Те виждат и какво се случва в София. Възможно е България да не е първият им избор. Има много други страни по света, които предлагат атрактивни проекти за оператори и инвеститори в сектора. Затова ние трябва да направим така, че да успеем да привлечем най-добрите компании - най-добрите инвеститори, които имат необходимия опит и знания, за да управляват добре и да предложат най-добрите услуги. ■

Интервюто взе Гергана ПЕНЕВА